

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20441/2024
23.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА, ... , чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат у ... , против туженог Република Србија, Високи савет судства, Основни суд у Крагујевцу, кога заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1285/24 од 10.07.2024. године, у седници одржаној дана 23.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1285/24 од 10.07.2024. године у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Крагујевцу П 61/23 од 07.03.2024. године у ставу 1. изреке.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1285/24 од 10.07.2024. године у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Крагујевцу П 61/23 од 07.03.2024. године у ставовима 2, 3. и 4. изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П 61/23 од 07.03.2024. године у ставу 1. изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 40.000.000,00 динара са законском затезном каматом на овај износ, почев од дана пресуђења па до исплате. У ставу 2. изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 800 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан исплате са законском затезном каматом на овај износ почев од дана извршности пресуде па до исплате. У ставу 3. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року, исплати износ преко досуђеног износа од 800 евра из става 2. изреке ове пресуде па до

траженог износа од 3.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан исплате са законском затезном каматом на овај износ почев од дана извршности пресуде до исплате. У ставу 4. изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 60.750,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1285/24 од 10.07.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена је првостепена пресуда. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију којом побија другостепену пресуду у целости, из свих разлога прописаних чланом 407. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и члана 27. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни суд, закључује да ревизија није дозвољена у делу у ком ревидент побија одлуку другостепеног суда у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу 3. изреке, односно у делу у ком је одбијен тужбени захтев на име новчаног обештећења због повреде права на суђење у разумном року. Одредбом члана 27. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, која припада одредбама о праву на правично задовољење због повреде права на суђење у разумном року, прописано је да, независно од врсте и висине тужбеног захтева, у поступку пред судом сходно се примењују одредбе о споровима мале вредности из закона којим се уређује парнични поступак, а у ставу 3. да ревизија није дозвољена.

У усвајајућем делу за тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року (став 2. изреке првостепене пресуде) као и у делу одлуке о трошковима поступка којом је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка (став 4. изреке првостепене пресуде), тужилац нема правни интерес за подношење ревизије.

Због наведеног, Врховни суд је одбацио ревизију у односном делу као недозвољену, применом члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 4. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по ревизији у делу у коме је дозвољена, по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да ревизија тужиоца није основана у делу у ком је одлуком другостепеног суда одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу 1. изреке.

У доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити ревидент указује на постојање других битних повреда.

Предмет тужбеног захтева је накнада материјалне штете коју тужилац опредељује у висини $\frac{1}{2}$ вредности непокретности - кп. број ... КО Крагујевац 3 и породичне стамбене зграде постојеће на кп број ... КО Крагујевац 3, на којим непокретностима је тужилац уписан као власник, односно држалац са уделом од $\frac{1}{2}$, и у висини трошкова које је до сада имао поводом поступка П 2260/10 пред Основним судом у Крагујевцу ради утврђења права својине на истим непокретностима. Решењем Вишег суда у Крагујевцу Ржг 59/22 од 27.06.2022. године утврђено је да је тужиоцу у предмету Основног суда у Крагујевцу П 2260/10 повређено право на суђење у разумном року. Тужилац тужбу заснива на тврдњи да је штету чија је накнада предмет тужбеног захтева трпео услед повреде права на суђење у разумном року у наведеном поступку и губитка списка предмета.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, тужилац АА је дана 16.12.2008. године Основном суду у Крагујевцу поднео тужбу против тужених ББ и ВВ, обе из ... , ради утврђења права својине на непокретности кп. број ... КО Крагујевац 3 и породичне стамбене зграде број зграде 1, постојеће на кп. број ... КО Крагујевац 3, на којим непокретностима је тужилац према препису листа непокретности ... РГЗ СКХ Крагујевац, уписан као власник, односно са уделом од $\frac{1}{2}$. Поступак се води под пословним бројем П 2260/10, а прекинут је услед смрти тужене ББ , што је утврђено решењем Основног суда у Крагујевцу П 2260/10 од 22.05.2012. године. У поступању по предлозима тужиоца од 23.01.2020. године, након прекида, утврђено је да су списи предмета изгубљени. Решењем Основног суда у Крагујевцу П 2260/10 од 04.08.2022. године покренут је поступак обновљања списка предмета П 2260/10 и позване су странке да у року од 8 дана од дана пријема решења поднесу том суду све преписе поднеска, записника, одлука и других писмена којим располажу. Поднеском од 25.08.2020. године, пуномоћник тужиоца је обавестио суд да не поседује ниједан документ из предметне парнице, а ни тужена ВВ није доставила ниједан документ који се односи на предметну парницу. Основни суд у Крагујевцу донео је решење П 2260/10 од 22.09.2022. године којим је одбио предлог тужиоца за наставак поступка у предмету П 2260/10. Против тог решења тужилац није изјавио жалбу.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови сагласни су у закључку да тужена није у обавези да тужиоцу накнади материјалну штету коју тужилац тврди да трпи поводом наведеног судског поступка зато што сматра да би, да списи предмета нису изгубљени, успео у том парничном поступку тако што би му било утврђено право својине на другој половини непокретности на кп .. КО Крагујевац, чиме би он стекао искључива права на наведеним непокретностима, па одбијају тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе на накнаду материјалне штете у износу од 40.000.000,0 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате.

Према закључку Врховног суда, ревизија тужиоца у делу у ком побија одлуку о одбијању тужбеног захтева за накнаду материјалне штете, није основана.

Законом о заштити права на суђење у разумном року у члану 31. предвиђена је тужба за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, коју странка може да поднесе против Републике Србије, у року од једне године од дана

када је стекла право на правично задовољење. Поред одредаба закона којим се уређују облигациони односи, суд примењује и мерила за оцену трајања суђења у разумном року. Одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом прав на суђење у разумном року је објективна.

Према члану 155. Закона о облигационим односима материјална штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Узрочна веза представља такав однос између штетне радње и штете код кога се штетна радња јавља као узрок, а штета као последица те радње.

У конкретном случају, тужилац није доказао да је извесно да би у спору који се води у предмету Основног суда у Крагујевцу под П 2260/10 успео са својим стварноправним захтевом, а да је остварење његовог успеха у том спору спречено управо повредом права тужиоца на суђење у разумном року, која повреда је у том поступку утврђена решењем Вишег суда у Крагујевцу Ржг-59/2022 од 27.06.2022. године. Тиме је изостала доказаност узрочно последичне везе између трајања судског поступка дуже од разумног, и тужиочевог неостваривања права на непокретностима у $\frac{1}{2}$ идеалног дела. Чињеница да је тужиоцу утврђена повреда права на суђење у разумном року тужиоцу даје право да у судском поступку оствари накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, али утврђеном повредом права на разумно трајање судског поступка, није доказано постојање узрочно последичне везе са штетом коју странка у поступку сматра да трпи.

Сам губитак судских списа јесте радња суда за коју објективно одговара тужена по одредбама члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, која је подобна да начини штету странкама у поступку, ако су изгубљени докази на основу којих би могле доказати спорно право. Међутим, у овом поступку, тужилац није доказао да је извесно да би успео у спору и да је остварење његовог успеха спречено управо губитком списа предмета.

Тужилац у ревизији управо побија правилност утврђеног чињеничног стања о наведеном, што није дозвољен ревизијски разлог према одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Тужилац побија и правилност закључка нижестепених судова о изостанку узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и штете коју трпи, али у ревизији не указује на одређене утврђене чињенице према којима би у другачијем току парничног поступка извесно остварио право на спорну половину непокретности.

Стога, како нема доказа да би тужилац у парници у којој су изгубљени списи предмета и успео са захтевом, нити је доказао постојање узрочно-последичне веза између поступања тужене (губљења списа предмета, односно трајања поступка и неостваривања тужиочевог права по тужбеном захтеву), нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев за накнаду материјалне штете.

Са изнетог нису основани разлози због којих је ревизија изјављена, нити има разлога са којих побијана пресуда не би била правилна, на које Врховни суд пази по

службеној дужности, па је на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу првом изреке пресуде.

Председник већа – судија

Бранко Станић с.р.

За тачност отправка

Заменик управитеља писарнице

Миланка Ранковић